

Anarhistička biblioteka

Anti-Copyright

Prema insurekcionističkom transfeminizmu

Prema insurekcionističkom transfeminizmu

2010

Nepomirljivo - Radikalni kvir protiv roda, države i kapitala (Uredila: Lina Gonan, Multimedijalni institut, Zagreb, 2018).
Prevod Matea Grgurinović. Tekst *Towards an Insurrectionary Transfeminism* predstavlja kratak poziv anonimne autorice na pokušaj popunjavanja rupe u analizi toga kako su se, historijski, trans pojedinke odnosile prema režimima roda i razvoju kapitalizma. Ponovo, ambicija teksta nije molba za uključenje u te režime nudeći novi pokušaj artikulacije identitetskih politika, već prijedlog kako se pozicija trans pojedinki može koristiti za "širenje anarhije i življenje komunizma". Kapitalizam ima prostora za prihvaćanje niza rodnih subjektiviteta kako bi ih u konačnici oblikovao za proizvodnju viška vrijednosti, kao što je na isti način upogonio žene koje su se borile za svoju "emancipaciju". Insurekcijska teorija, s druge strane, imala bi za zadatak afirmirati trans tijelo koje nije funkcionalno za proces proizvodnje vrijednosti.

anarhisticka-biblioteka.net

2010

prirodu koju proizvodi kapitalizam i matrice heteronormativnosti koje su ključne za funkcioniranje kapitalizma, vidimo veze između ljudskog štrajka trans žena i materijalizacije nereproduktivne, isključivo negativne kvir sile. Čini se da ni trans žena nema budućnosti pa će stoga putem izgradnje ove negativne sile imati udjel u uništavanju svega, a u tom procesu ukinuti i sebe. U svakom slučaju mi nemamo odgovore koji će uništiti ovakvo društvo, koji će dovesti do kraja društvene reprodukcije ovoga svijeta. No opet, kao trans žene znamo da je svaki napad na kapital napad na mehanizme rodne opresije i da je svaki napad na rodno uvjetovano nasilje u našim životima napad na mehanizme kapitala.

Rodni štrajk je ljudski štrajk.

U većem djelu suvremenog diskursa insurekcionističkog feminizma, transosobesudalje stranci i izopćenici. Eseji o počiniteljima seksualnih prijestupa koji "imaju muška tijela" i "socijaliziranim muškarcima i ženama" ne ostavljaju puno prostora za analizu načina na koji su trans osobe povijesno bile povezane s funkcioniranjem rodnog režima i razvojem kapitalizma kao sistema. Ovdje ćemo intervenirati u diskurs s onim što bismo mogli nazvati insurekcionističkim transfeminizmom, analizom načina na koji su trans tijela povezana s naslijeđem kapitalizma i mogućnostima življenja komunizma i širenja anarhije. Ovo *nije* molba za uključivanjem, niti je artikulacija identitetskih politika, već je ovo artikulacija razloga za uključenje u pobunu i komunizaciju s onima koji dijele naše želje, a možda i preliminarni set ideja o tome kako se naše vlastite pozicije mogu iskoristiti u tom procesu. Međutim, kako bismo mogli zamisliti sve mogućnosti subverzije, moramo prvo prepoznati historijske odnose kapitalizma i formiranja trans subjekta.

Odnos između kapitalizma i trans subjekta je kontroverzan. I dok je velik broj teoretičara poput Leslie Feinberg pokušao povezati univerzalni i ahistorijski narativ trans osoba kroz povijest i diljem svijeta, mi taj zadatak vidimo kao nešto što u konačnici neće uspjeti uzeti u obzir konkretne ekonomske i društvene uvjete koji su omogućili nastajanje svake specifične instance rodne varijantnosti. Rodni nekonformizam nije stabilan ili koherentan fenomen koji se pojavljuje u povijesti zbog istih uvjeta, već ovisno o kontekstu može imati cijeli niz značenja. I dok se zasigurno može koristiti za analiziranje načina na koji je kapitalizam ustanovio rodne sustave temeljene na binarnim podjelama kao način organiziranja reproduktivnog rada u kolonijalnim kontekstima s različitim rodnim režimima, ovaj ćemo esej započeti prvim narativima transrodnosti koji se početkom 20. stoljeća javljaju u Sjedinjenim Američkim Državama. Oni su usko povezani sa širenjem kapitalizma i njegovim zadiranjem u područje eksperimentalnih medicinskih postupaka koji su potaknuli prve operacije prilagodbe spola. Zahvaljujući operaciji prilagodbe spola Christine Jorgensen, transrodnost je

već do 1950-ih zadobila pozornost američke javnosti. Jorgensenina priča, kao i neke ranije priče, postale su model narativa transrodnog identiteta u kojem se subjekt osjeća kao da se nalazi u “pogrešnom tijelu”, da operacijom postaje cijelovita osoba te da se takvom tranzicijom smanjuje jaki osjećaj rodne disforije. Upravo u ovom narativu nalazimo formiranje iskustva rodne disforije koji definira konkretni “trans” subjektni položaj.

Kapital je u isto vrijeme stvorio mogućnost da trans osobe mijenjaju svoja tijela na koji god to način žele, te je također, koristeći biomedicinske i psihološke aparate, razvio više načina discipliniranja trans tijela. Dva najistaknutija aparata su Standardi medicinske pomoći (*Standards of Care*), koji nameću rigorozne standarde femininosti i patnje kao prve korake koji su nužni za dobivanje pristupa medicinskim tehnologijama za tranziciju. Tu su i razne “škole bontona” koje su se nalazile u velikom broju GID klinika (klinike rodnog identiteta; Gender Identity Clinics; *op.prev.*) u kojima se radilo na tome da se trans žene pravilno resocijalizira u “prave dame” s pravilnim manirama, ljupkosti i svim drugim femininim odlikama “prirodnih žena”. Želje trans subjekata se lako ukalupljaju u ono što je za kapitalizam profitabilno, bez obzira jesu li to nebrojeni tretmani laserskog uklanjanja dlaka, operacije prilagodbe spola ili hormonalna terapija. Trans subjektivnost je, dakle, vezana uz kapitalističke uvjete i tehnike discipliniranja koje su omogućile njegov uspon. Međutim, ove riječi koristimo oprezno, budući da u isto vrijeme prepoznajemo načine na koje su “radikali” i “feministi” iste izraze koristili kao način konstruiranja trans žene kao objekta taštine i umjetne femininosti koje je stvorio kapitalizam. No opet, načini na koji su trans subjekti i trans tijela konstruirani nisu ništa više vezani uz povijest kapitalizma i dominacije nego što su to načini na koji su konstruirani identitet i tijelo žene, ili rasni identiteti i tijela.

Ipak, ne impliciramo da se trans identitet temelji na određenom obliku tjelesne modifikacije ili pristupa medicinskoj tehnologiji, već da su ti raniji narativi trans iskustva i tehnike discipliniranja

koje takve identitete oblikuju poslužile kao temelj za nastanak trans identiteta. Bez obzira je li to uključivalo širenje termina konstituiranja političke “trans zajednice” na temelju dijeljenja osjećaja disforije ili nastanka kvira kao politizirane subjektivnosti koja je postala glavni termin postmodernizma. Transfeminizam je, potom, nastao kao teorija posvećena artikulaciji trans govorećeg subjekta. No u kapitalizmu uvijek ima dovoljno prostora za prihvaćanje nebrojene količine rodni subjektivnosti koje kapitalu mogu stvoriti vrijednost. Trans teorija se na ovaj način suočava s ograničenjima koja su slična ograničenjima feminističke teorije koja je proizvela, ništa manje brutalan, feminizirani oblik kapitala. Zadatak je, dakle, stvoriti insurekcionističku teoriju temeljenu na stvaranju trans tijela koja nemaju funkciju u procesu stvaranja vrijednosti, a koji iziskuje njihov identitet kao trans osobe, kao žene, kao ljudskog bića. Kao trans osobe osjećamo kako nam se tjelesnost nasilno nameće u pokušaju da nas se učini razumljivima, da se stanje naših tijela koristi za razumijevanje našeg roda i da nam se prodaju tijela “koja izgledaju prirodnije”. Kada u komunikaciji s drugima “ne prolazimo” kao niti jedan od dva roda, osjećamo kako su naša tijela bitnija od naših izabranih identiteta. Kao trans žene osjećamo naslijeđe trans subjektivnosti unutar kapitalizma, kao što osjećamo i to kako nas uništava težina ženske tjelesnosti. Svaki put kada nas siluju i pretuku, kada se prema nama odnose s visoka i kada se ponašaju kao da smo jebozovna *she-male* igračka za seks, osjećamo inherentno nasilje rodne podjele rada. No u takvom tipu iskustva možemo vidjeti mogućnosti koje ljudski štrajk nudi trans ženama.

Trans žene osjećaju tjelesnost na jedinstven način. Dok se kapital nada da će žensko tijelo moći nastaviti koristiti kao proleterski stroj za reprodukciju radne snage, tijela trans žena ne mogu proizvoditi radnike i stalno ih se vidi kao neprirodne. Možda potencijal ljudskog štrajka leži u valoriziranju ove nesuradnje u reprodukciji i svjesnog širenja te nesuradnje na sve oblike reproduktivnog rada. Ostaje za vidjeti kako će se to odvijati, no u ovome napadu na